

Rdeči vihar

Povest iz prve indijanske vojne za Ohio — Po starih virih pripoveduje Eric Steuben

Ko je Tekumseh tekel po sledi morilcev, koder ga je bolj vodil nagib, kakor komaj vidna sled na široki stezi, se je v njem nezadržno kopičil srd, črni, neusmiljeni srd, ki se je bolj in bolj zaje-dal v njegovo dušo. In v tem strašnem srdju je začutil z divjo radostjo, kako se mu krepijo moči, kako postaja njegov duh jasnejši. In že je slutil in se zave-dal, da v boju s sedmimi belimi lovci ne bo podlegel, v boju, v katerega se je hotel vreči najprej le v slepi maščevalnosti. Pradavna dediščina indijanskega rodu, grozovita, neusmiljena, lastno življensko nevarnost mrko prezirajoča krvoločnost nešteti bojvniških rodov je ta dan zajela, kakor lava iz vulkana, enega najbolj nadarjenih Indijancev, kar jih je kdaj živelo.

Se je bil le navaden maščevalec, še je bil samo osebni boj, v katerega se je podajal, toda prijemu usode se ni mogel

izmakniti. Stari bogovi indijanske krvi so se vselili vanj in ne bi popustili, pre-den ne izvrši svoje naloge ali pa ob njej propade.

Telesni napor, tek na zagrmljeni ste-zi, ki je bila vsa prerasila, je razvil vse njegove sposobnosti, razbistril je nje-govega duha in je napravil njegov telo gibko, kakor je gibka mlada vrbo-va šiba.

Tagajutah, najplemenitejši, najpo-gumnejši mož, prijatelj belih, zaščitnik in reševalec njihovih otrok, ki je v svo-jem življenju stremel samo za tem, da bi blede lica varoval pred nesrečo, mož, ki je številne bele ujetnike obvaroval mučeniške smti in je šele nedavno izst-lil od ogorčenega Kornstalka poslednji poizkus za rešitev miru, — to mu je zdaj bilo plačilo belega plemena! Nje-govi starši, njegovi otroci, njegovi so-rodniki, vsi so bili od podlih potepuhov

Tako so svojčas pozimi potovale indijanske družine na toboganu. Indijanska gozdna plemena niso imela konjev, marveč le pse. Sani so bile iz ozkih desk ali volovjih kosti. Če je bilo premalo psov, so bile vprežene ženske. Takšne sani so lahko na drscah po snegu in ledu

najprej napojeni, upijanjeni, nato pa pomorjeni.

Gritjuz se je vedno izdajal za Loganovega prijatelja!

Tekumseh je brzel kakor srebrnodlaki lev, po katerem so ga tudi imenovali. Vitek, prav nič zasopjen, pri tem pa krvoločan je hitel skozi mračni gozd za svojim plenom in v očeh mu je žarel vroči, rdeči srd. Preskakoval je padla drevesa, izvijal se je med plezalkami in opletavkami, preskakoval je luknje in jame, prebredel je potoček. V desnici oster nož, težki bat, s katerim je lahko razbijal lobanje, v zanki obešen ob zapestje, puška, lok, pšice — ves je bil obložen z orožjem. Znal pa je vse to orožje tudi mojstrovati, v loku in metanju noža mu ni bilo enakega. Kakor vsi rdečkožci se je tudi on najrajši boril tih, neslišno.

Steza se je vila sem in tja skozi gozd, postajala pa je vedno širša in razločnejša. Sledovi so kazali, da so pijani potepuhi šli skozi gozd brez strahu pred nevarnostjo. Tekumseh je v svoji bistri ni dobro vedel, kako so pijanci tavali pred njim. Niti trenutek ni pomišljal na nevarnost, ki je grozila njemu samemu. Pohlep po maščevanju, po brezmejnem maščevanju, ga je vsega obvladal.

Tekumseh maščevalec je kmalu dohitel tolpo zasledovanih. Možakom se nič kaj ni mudilo, tam na drugem robu gozda so nekoliko počivali. Seveda niso več prepevali in tulili, zato pa so si glasno in bahavo spet pripovedovali svoje doživljaje. In pri tem so se kajpa ošabno krohotali.

Tudi Tekumseh se je nasmehnil — ali pri tem je zaškripal z zobmi. Previdno je priskakoval vedno bližje. Ker se je pot vila pred njim in ker ga je vedno zakrivalo grmičje, jih je lahko popolnoma neopaženo zasledoval. Niso se držali gosto skupaj, to je bilo ugodno za njegove namere.

Čisto spredaj je stopal črnolasi Bob Lajton. Takoj za njim drugi lovec. Ta dva sta bila videti še precej trezna in sta očitno bila vodnika tolpe.

V precejšnji oddaljenosti so za njima klobuštrali trije pijanci roko v roki in takoj za njimi je stopal četrti, ki se je lovil za njimi in se jih skušal oprijeti. Potem pa je spet precej oddaljen za to četvorico stopal — Tekumsehu najbližji — **glaak krapak lovec, kateremu ni**

kakor ni bilo mogoče prisoditi pijanosti. Sodilo se je celo lahko, da gre nalašč poslednji, da bi svoje glasne tovariše zaščitil.

Indijančev načrt je bil gotov. Na neslišnih podplatih se je pritihotopil čisto blizu, skrbno se skrivajoč za grmi. Zdaj je bil kakor panter, ki zasleduje svojo žrtev. In prav tako malo, kakor panter opozori jelena, stoječega in pijočega ob potoku, prav tako malo je Tekumseh opozarjal svoje tovariše, ko se je zdajci bliskovito približal poslednjemu. Bilo je ravno na nekem ovinku, kjer so že vsi ostali zavili v drugo smer. Z enim samim udarcem svojega bojnega bata mu je zdrobil lobanjo. Veliki, močni dedec se je zgrudil kakor vreča. Komaj malo je zaječal, a tega njegovi tovariši tam za ovinkom niso čuli. Vse preveč so se hvalili in bahali. Bob Lajton pa je bil s svojim tovarišem daleč spredaj pred njimi. Ena sama poteza z ostrim nožem čez grlo, kakor če potegneš lok čez gosli, — in že ni veliki lovec na tleh nič več ječal.

Tekumseh maščevalec je že skočil dalje. Prvi skalp mu je bil zagotovljen. Že je imel ono trojico pred seboj. Da, zdaj je treba najprej podreti te tri, ki stopajo roko v roki, potem mu bo četrti, ki stopa za njimi tudi zagotovljen. Nož, pripravljen za nov spopad, je potisnil nazaj za pas, vrgel je puško na jermenu čez levico, vzel je dve puščici med zobe, tretjo pa je položil na lok, se približal na nekaj korakov, dvignil je lok, postal, pomeril, — puščica je siknila skozi ozračje in se je zadržala tretjemu izmed trojice od zadaj v srce.

Rdeče operjeni nastavek puščice je stal kakor goreč cvet na usnjeni srajci. Zadetí se je opotekel, ostali so šli dalje. Tekumseh je tisti trenutek že nastavlil drugo puščico in je ustrelil. In medtem ko je tudi ta nosilka smrti skoraj neslišno šinila po ozračju, je oni belec spredaj, ki je pravkar bil še poln pijanega življenja in morilske bahavosti, kleznil na kolena, ne da bi se zavedel, kaj se je zgodilo.

Tudi druga puščica je zadela, izstreljena je bila s takšno močjo, da je gladko predrla moža tam na levi. Brez moči in okrvavljen, začuden, komaj pojmujoč, kaj se je zgodilo, se je zadeti zgrudil. Še je živel trenutek, potem pa je obležal hropeč, negiben, kakor ono listje na tleh.

Pod vročim soncem

Spisal Žun Živan, dijak v Ljubljani

Pokazal jim je v grmovje, kjer sem bil jaz skrit; jaz pa sem se obrnil k morju in začel teči, kolikor so mi noge dale,

toda preden sem prišel do obale so me že ujeli in zvezali. Nato so me odveli v to kolibo, kjer čakam na smrt. Edina tolažba pa mi je, da še enkrat vidim tebe, dragi moj sin, vendar vedi, da bo treba tudi tebi mlademu umreti grozne smrti njihovih ceremonij.

V. POGlavJE.

Naslednje jutro, ko sta se Ivan in njegov oče zbudila, so stopili v kolibo trije Indijanci. Prijeli so Ivana in očeta, ter ju porinili ven. Zunaj je že bilo zbranih okoli 50 indijanskih vojščakov. Po vsem telesu so bili tetovirani in pobarvani z različnimi barvami. Oboroženi so bili z lokom, tomahavkom in bojnim kopjem. Odpeljali so ju k obali, kjer se je na valovih pozibavalo okoli 10 čolnov. Stopili so vanje in odrinili z ujetnikoma od obale. Ivanu se je zdelo čudno, kam ju mislijo odpeljati in kaj so namenili storiti z njimi. Veslali so skoraj do poldneva, dokler se niso ustavili ob robu nekega samotnega, neobljudenega otoka. Skočili so na kopno, čolne pa so privezali k obali. Nekoliko njih je odhitelo v notranjosti otoka. Vrnili so se kmalu z okleščenim debelom nekega drevesa in suhim vejevjem. Šele sedaj sta Ivan in njegov oče zvedela, kaj nameravajo z njimi. Žive jih bodo sežgali. Strašna smrt! Slišali so že

od mornarjev pripovedovati o tej vrsti mučenja. Niso se prevarili v svoji slutnji, kajti divjaki so zabili kol v zemljo in ju privezali zanj. Postavili so se okoli njiju v krog in začeli plesati in poskakovati. Ravno ko so položili drva pod kol in dvignili največjo grajo, je počil nenadno iz goščave strel iz puške. Divjaki so vsi takoj popadali na zemljo, kot da bi bili mrtvi. Toda takoj nato so se zopet dvignili. Bili so presenečeni in kakor omamljeni. Bojazljivejši so stekli k čolnu, hrabrejši pa so prijeli za orožje. Vendar pa njihov strah ni bil tako velik, ker niso videli ne dima, ne krogle. Ogledovali so se okrog, toda nikjer niso nikogar videli. Zato so kmalu dobili zopet pogum in začeli strašno kričati in plesati svoj bojni ples okoli ujetnikov. Privezanemu Jakobu in Ivanu se je tedaj približal neki stari našemljeni Indijanec, njihov čarovnik, z gorečo trsko v roki. Pripo-

gnil se je, da bi vžgal dračje, kar pa je v bližini zopet počil strel in za njim še dva. Čarovnik se je pri priči zgrudil mrtev s prestreljeno lobanjo, dva druga Indijanca pa sta padla ranjena na tla. Indijanci, ki so bili že od prvega strela tako prestrašeni, ko so videli mrtvega čarovnika, so se v smrtnem strahu podali v divji beg k čolnom. Tudi ranjenca sta se dvignila za njimi. Uprli so se ob vesla, kar močnejše so mogli in kmalu izginili izpred otoka.

(Dalje prihoda...)

Ami:

Mladi Marko poseka Turke

Stal je tiste čase, davno je že tega, na krščanski meji bel grad. Na sivi skalini je čepel, daleč notri v turško deželo žugal nejevernikom. Noter sta se sprehajala mladi Marko in lepa Alenčica, sestra njegova. Bolan je bil Marko, bolan hudo, kajti v srditih turških bojih je zadobil pekoče rane. Zdaj pa je zanj skrbela Alenčica. Z rujnim vincem jih je izpirala, z zlatimi lasmi otirala, na sprehode ga vodila po belem gradu. Začela so junaku rdeči upadla lica, zdaj pa zdaj je potežkal bridko sabljico in mislil na boje. Sta zarana vstajala in šla na visoke hodnike ter odpirala široke line.

Nekega jutra je Alenčica odprla lino, si zasenčila oči z belo roko in se zazrla v ravnino pod gradom. Zdrnila se je in rekla:

»No, kaj je to? Kako je to? Tako gosta megla po polju leži.«

Pogleda Marko in lica mu prebleda. Reče sestrici:

»To ni nobena megla. Sapa turških konj je. K meni jezdi v gosté.«

Se prestraši Alenčica. »Če je sapa turških konj, o jadni Marko! — vzamejo ti gostje glavo. Slab si še, betežen ves, kako se jih ubraniš?« je rekla in vila bele roke.

»Ne boj se Alenčica, sestra mila! Ko bodo prijezdili pod grad jim pojdí sama odpirat. Vprašali bodo po meni, odgovor jim daj. Reci, da me zdaj ni doma, da me tudi drevi ne bo, še jutri zvečer bolj težko. Za rumeno mizo jih posadi, donesi jim piti in jesti, potem jim pa orožje poberi in v kamrico zakleni. Medtem bom pa sabljico nabrusil. To je potem moja stvar, Alenčica. Pojdi zdaj, mila sestra in stori tako,« je besedoval Marko, iz oči so mu gorele iskre in blede pesti je stisnil, da so pokali členki.

Pripodila se je meglica. Ni to meglica iz trave — Turki so prijezdili pod grad, poskakali s spenjenih malih konj. Sama Alenčica jim je tekla odpirat. Z belo roko jih je sprejemala, z drugo pa objemala.

»Bog daj dobro jutro, hudi Turki,« je besedičila in se sladko nasmihala.

»Kaj bo dobrega?«

Kosmati Turki so se muzali in rezali, niti ženketali niso s krivimi sabljami, kajti zmedel jih je lep sprejem, zmedla dekliška lepota, da so pustili krivače za pasovi, poglavar pa se je zadril:

»Oj hojla, hojla, Lenčica! Imaš mladega Marka doma?«

Se slajše se je nasmehnila in odkimala z zlatokodro glavo svojo. »Kaj pa še! Mladega Marka ni doma in ga tudi drevi ne bo, še jutri zvečer bolj težko.«

Zdaj se je iz belega grada zaslísal čuden ropot. Turki so prisluhnili in prijeli za sablje.

»Kaj je to in kako je to?« je zarohnel poglavar. »Kaj na vrhu tako ropota? Gotovo je Marko doma, zagvisno nam trusi sabljico!«

Presladko se nasmehne Alenčica in pobrodi črnogledemu poglavarju z belo roko svojo po skužtrani bradi njegovi. »Pojdi no, poglavar! To le naše jarčice grebo, ki mlade jajčeca neso. Stopite v grad, sedite za rumeno mizico, odpočijte si, namočite grla junaška, založite bele pogače,« je brhko in gostobesedno povabila in odpirala težka grajska vrata.

Spogledali so se Turki, zamomljali si v goste brade in ker jih je daljna ježa zlakotila, so si za vsak slučaj zrahljali krivače v nožnicah in šli za lepo Alenčico v grajsko sobano.

»Oj hojla, hojla, Lenčica! Prinesi torej jesti, piti gor! Prinesi piti, prinesi jesti, da se bo miza ušbavalala« je zaklical poglavar in se s Turčini, trinajst jih je bilo, zavalil okrog rumene mize. Široko so sedli, položili pesti na mizo in gledali brhka Alenčico, ki je prinašala bokale rujnega vinca. Povšečno so jo ogledovali, ji napijali in zalagali mastnega mesa in bele pogače, pod katero se je miza šibila. Z debelimi požirki so lokali vino in silili Alenčico pit. Napijala jim je, a skrivši si je zlivala pijačo v nederca. Vse bolj bušna je postajala gostija in komaj jim je donášala polnih bokalov. Postajali so bolj in bolj težki, Alenčica pa je prigovarjala, napijala in zlivala vino proč. Slednjič so se jim odebili trebuh, pa so odpasali krivače, jih zmetali po tleh, da so napravili želodcu prostor. Še in še jim je donášala, a kadar je zdaj odšla po vino, je ročno pograbila nekaj orožja in ga zaklenila v kamrico. Sedemnajstič je odnesla zadnji kos orožja za hrastova vrata, jih trdno zaklenila in vrgla ključ na dvor, da bi ga nihče ne dobil pri njej.

Pa se je nanagloma zdrznil poglavar, ki je imel večji želodec kot drugi in je zdržal več pijače ter ostal najbolj trezen, čeprav je bil že neverjetno pijan. Jezik se mu je zatikal, ko je vprašal:

»Kaj na vrhu tako grmi? Gotovo je Marko doma, gotovo na brusu sabljico imala«

Alenčica pa se je nasmejala rekoč: »Zdaj mladega Marka ni doma, ne bo ga tudi drevi ne, še jutri zvečer bolj težko. Sem ti menda že rekla, da so to naše jarčice, grebo, ko mlade jajčeca neso. V glavo ti je stopilo vince rujno.« In še mu je napila.

»Nemara bo tako,« je težko pomislil poglavar. Potegnil si je Alenčico na kolena. »Pij prelepa Lenčica, na zdravje naše pij!«

Medtem pa je Marko sedel v gorenji sobi in brusil svetlo sabljico, da je ogenj ven gorel. Brusil je sabljico, z zlatom in srebrom okovano. Z žoltim medom je bila médena in s kačjim trupom strupana, ostrá kot britev, nalašč za turške glave. Temno je gledal predse, črne misli so se mu podile po glavi. »Ne boste vi mene ulovili, me niste na širokem polju v boju, ne boste vi mene v mojem gradu!«

Spodaj pa je pijanost ziesla v kuštrave glave. Naslonili so jih na mizo in zasmrčali. Le glavár je bil še malo pri pameti.

»Hojla, Lenčica. Račun povej!« je blebetal iz objesti in ker ni vedel drugega pametnega. Da bi nikoli tega!

»Račun bi rad?« je vprašala Alenčica in stopila k vratom. »Naj vam ga da Marko mlad!« je vzkliknila in odprla vrata. Marko je pridrvel v sobo, iz nožnice mu je sablja zazvonila in strašno se je razletel njegov glas v pijane glave.

»Me niste ubili na širnem polju, ste pa nad bolnega prišli, da bi mi v mojem gradu glavo vzeli. To vaše plačilo!« in posekal je Turkom glave še predno so spravili glas iz sebe. Le en sam je ubežal pod mizo. Od tam je mlo zavekal:

»Oj Marko, Marko! Le mene pustí živeti, oj živega in zdravega!«

Marko se je namrdnil, pa ga je izvlekel izpod mize, sunil skozi vrata in privezal na konja, noge spodaj pod trebuhom, v zvezane roke pa mu je potisnil svoje banderce — meč na zelenem polju.

»Na, to nesi turškemu carju in reci mu, naj pride sam k meni v goste. Se bova midva poskušala, kateri je gorši junak.« Rekši udari konja s plosko sabljo, ta pa odpeketa noter v globoko turško deželo...

Turški car je stal ravno pri oknu, pa je zagledal v daljavi jezdeca z bandercem. Brž je zazval carinjo.

»Pojdi sem, carinja! Turki že nazaj jezdijo. Markovo banderce nesejo naprej, njega pa gvišno zadaj ženo.«

Ko je pa Turek prijezdil pred grad, se je car zavzel.

»Ali nisi bil tudi ti pri Marku v gosteh?«

Zalostno je zavekal zvezani vojščak.

»Seveda sem bil, pa bi bilo bolje, ko bi bil zlodeju v pesteh. Vseh dvanajst je posekal, mene pa je, vič, takole poslal do tebe. Z njim se pridi skušat, je naročil, boš videl, kaj je Marko za en junak.«

Turški car pa se je obrnil v hri in zabrodil po rusi bradi. »Če tega psa v roke dobom!« je zaklel pri Allahu. »Novo mošejo ti zgradim.« Tako se je zaklel in odšel s carinjo v dvorane naklepe kovat.

Kaj se je poslej zgodilo, se vam prihodnjič pove.

Jutrovčki pišejo

Dragi stric Matic! Opisati Ti hočem naš majski izlet. Šli smo v Sl. Konjice. Z jutranjim vlakom smo se odpeljali iz Maribora. V Poljčanah smo prestopili na ozkotirni vlak. Z njim smo se peljali do Hoč, odkoder smo šli peš naprej. Cesta je vodila skozi Žiče in Špitalič. Prišli smo do starodavnega žičkega samostana. Ko smo si ogledali razvaline smo jo mahnili preko konjiške gore v Sl. Konjice. Obedovali smo v Narodnem domu, potem smo šli na sokolsko letno telovadišče, kjer smo igrali razne igre z žogo. Ob pol štirih smo se z vlakom odpeljali v Poljčane, kjer smo šli k Vežjakovi elektrarni. Tam smo ostali do večera. Med potjo smo se večkrat fotografirali. Z zadnjim večernim vlakom smo se veseli vrnili domov. Iskrene pozdrave!

Pahič Stanko, dijak II. c razr. drž. realne g v Mariboru.

Dragi stric Matic! Že dolgo, prav dolgo Ti nisem pisala! Zato se hočem pa sedaj udeležiti novega natečaja. Hočem Ti opisati moj doživljaj in sicer, kako sva s sosedovim Zvonkom kupovala jabolke. Povedati Ti moram namreč, da sem bila takrat komaj dve in pol leti stara. Zgodba je naslednja: S starši sem prebivala v Tivatu, v Boki Kotorski. Nasproti nas pa je stanoval že zgoraj omenjeni Zvonko, ki je bil prav toliko star kot jaz. Zvonko je bil navihan fantek, ki je večkrat pobegnil z doma. Nekega dne pa pravi meni: »Silvenka, ajdemo kupit jabuke!« Jaz pa, ne bodi lena, domov po košarico. Mama me je vprašala kaj bom z njo, jaz pa se moško odrežem: »Ništa!« Na oglu hiše me je že čakal Zvonko s svojo košarico, pa sva odtrnila na kupčijo, seveda brez denarja. Šla sva lepo roko v roki po sredi ceste, mimo prodajalcev sadja kar naprej, naprej. Če naju ne bi ustavila neka uradnica s pošte, ki naju je poznala, bi šla gotovo kar naprej, kdo ve kam, in ker je cesta, ki vodi tik morja neograjena, bi nama prav lahko spodrsnilo v vodo in bi seve utonila. Ko me je mama pogrešila je vprašala sosedovo gospo, če je Zvonko doma in ko je gospa rekla da ni ne Zvonka ne košarice, se je začel lov za nama. Čez kake pol ure je mama srečala uradnico

z menoj v naročju, ob strani pa ji je potepeno korakal Zvonko. Ko sem videla preplašene obraze, sem takoj uganila, da sem napravila staršem veliko skrb. Tu se zgodbica konča in to je moj prvi doživljaj, ki se ga spominjam. Pozdravlja Te

Hribar Silvenka, dijak. drž. ž. r. g. Ljubljana, Vodovodna c. 41.

Ljubi stric Matic! Moj očka mi je obljubil, da bom smela na počitnice, če se bom pridno učila. Res sem se v šoli zelo potrudila. Sedaj sem že peti dan na počitnicah in sicer v graščini Dobravi, vas Dolena p. Ptujška gora v Halozah. To so moje prve počitnice tako daleč od doma. Prejšnje počitnice sem bila vedno v Ljubljani. Graščina leži na hribčku, ob vznožju teče Dravinja, v kateri sem se danes prvič kopala, ker je bila od sedaj od zadnjega naliva že mrzla in kalna. Na drugi strani leže gozdovi, polni ciklam, malo višje pa že vinske gorice in zidanice. Ljudje so zelo prijazni in se že privajam »štajerskemu guču.« Stric Matic, Ti si že star in si tođ okoli gotovo že kedaj hodil. Povabim Te sem gori, da se boš tudi Ti dobro imel. Družčine Ti ne bo manjkalo, tudi jaz imam že prijateljico Anico, viničarjevo hčerko, s katero grem večkrat v bližnje vasi. Dragi stric, jaz sem Tj hotela že davno pisati, pa sem se bila zelo Tvojega nenasitnega koša. Sedaj vem, da je mnogo otrok na počitnicah pa zato nisi tako izbirčen. Te lepo pozdravlja

Lubšina Majda, uč. V. razr. na Viču pri Ljubljani.

Kot ladja prek' morja...

Življenje človeka kot ladja hiti,
kot ladja prek' morja — vesoljstva
drevi.

Konca življenja človek ne ve,
kdaj mu bo nehalo biti srce!

V svetnih viharjih se človek izgublja,
si dušo in srce s strastmi pogublja...
Bog vodi človeka — kot ladjo čolnar,
kdor pa zabrede, je sebi grobar...

Kos Vladko, dijak klas. gimn. v Mariboru.

Dragi stric Matic! Tudi jaz sem se odločil, da ti pišem. Tu v Kranjski gori mi dnevi kaj hitro minejo. Največkrat se igram na produ ob Pišnici. Z mamó in sestricama delam daljše isprehode. Bil sem že pri Belopeških jezerih, ktere so nam Italijani vzeli in pri Ruski kapelici, kjer so bile molitve za ruske ujetnike, ki so umrli med vojno pod Vršičem. Zelo se mi je dopadlo rusko petje. Tudi v Planici sem že bil. Največje veselje pa imam z notarjevimi psičkom Ledo. Tu je vse polno letoviščarjev. Zate stric Matic, ki celo leto sedi med stenami tvoje pisarne, bi ne bilo nič boljšega kakor letovanje tu v Kranjski gori. Zdravo in nasvidenje stric Matic!

Miloš Vidic, uč. II. razr. v Kranjski gori.

Na planini. Ko nam je ata v soboto rekel če gremo z njim na planino, smo bili zelo veseli. Hitro se napravimo ter gremo z njim. Na planini smo bili ob četrti uri popoldne. Ko smo prišli gori sem mislil, da ni nič ljudi. Ali motil sem se, gori sta bila dva lovca. Povedala sta mi, da hodita že cel teden pazit na srnjaka in, da gresta v nedeljo tudi v Ravne, ker jima je nekdo povedal, da je tam. Zjutraj se res eden odpravi, da ga gre čakati. Ko je bila ura ravno tri četrt na sedem je dvakrat počilo: bumf — bumf. In čez eno uro je lovec prisopihal skoro po vseh štirih na rami noseč velikega srnjaka, veselje je bilo nepopisno. Popoldne pa so prišli še drugi lovci in pili njemu na zdravje. Ali za veseljem je prišla zopet žalost, iti smo morali domov.

Kordež Franc uč. IV. razr. v Podnartu.

Dragi stric Matic! Kako je prijatelj Dano končal prvi del svojih počitnic sem obljubil popisati svojim mlajšim sotrudnikom »Mladega Jutra«. Pa povem! A to je zadnji moj prispevek, da veš, stric Matic! Kaj sva vse na počitnicah počenjala, sem že povedal. Skrajni čas je, da greva. Jaz sem jo prvi porisal. Pod močno stričovo zaščito sem šel na kolodvor. Z Bogom! Na svidenje! In vlak že gre. V vagonu nobenega maščevalca. Dihal sem lažjel Doma pripovedujem svoje dogodivščine. Posvoni. Kdo je? Dano!

Ja kako pa ti sem prideš?
Vse bom povedal, poslušajte.

In Dano pripoveduje: Dopoldne po tvojem odhodu sem samotaril. Kar me kličejo k telefonu. Spoznam glas mamice. Nekako resen je. Ne bo nič drugega. In slišim: Atek ukazuje, da prideš takoj domov. Kar z brzovlakom se pripeljal Razgovora je konec. Kaj vse to pomeni? — Potrt in slabe vesti grem v nama tako priljubljeno gnezdo a la Tarzan na jablani. Tam najdem utehe — si mislim. Atek že ve, kaj imam vse na grbi. Kliče me k obračunu. Bog mi bodi milostljiv! Če ve vse, bo jo! — Težka je bila pot! Nesrečni brzovlak je prehitro vozil, in prej kot meni ljubo sem bil doma. Atek je v svoji sobi — pravi mamica. Kaj to pomeni — vem jaz predobro. To je soba obračuna. Hitro še izprašam vest: za to — jih bo pet, za ono — štiri, za tretje — deset. Naprej nisem štel, je že sedaj preveč. Saj tega ne bom mogel prenesti. Vsi svetniki, omečajte ateku srce, nekaj naj odpusti, nekaj pa pozabi. Če pa to ni mogoče, pa me obdajte s kako nevidno snovjo, ki padce palic vsaj nekaj ublaži.

Vrata se odpro, atek resnega obraza pokliče, samo s prstom pomigne. Najtežja pot mojega življenja! Tiho vstopim. Vsi svetniki, pomagajte! — In tiho spregovori atek: »Danes grem na potovanje, v Dalmacijo, tja do grške meje. Greš z menoj? Pripravi vse, ponoči odpotujeva!« — Kaj naj še povem? Zvečer odpotujem z atekom, pa je vse povedano. Z Bogom!

Marjan Vidmar, dijak gimn. Maribor
Prešernova ul. 1/I.

Slaba kupčija

Gnali v prodaj smo voliča
in kupili zanj konjiča;
nedosežnega tekača,
ki mu dalja je igrača.

Prav lepo smo se vozili
všeč le to nam bilo ni,
ker se kmalu smo zvrnili
še zdaj bolijo nas kosti.

Oče pravi: »Oh, nezgoda!«
Mati pravi: »Kaj — neroda!«
Dedek pravi: »Konjiček vsak
najmanj sto ima napak,
a voliček samo eno,
Da prestavlja noge leno...«

Kordež Franc, uč. IV. razr. v Kranjski Podnart.

50 avtomobilov za eno samo znamko

Na sliki vidite tisto slavno Mauriciu-
sovo znamko o kateri je vsak zbiralec
znamk gotovo že kaj slišal. Teh znamk
je na svetu komaj par ducatov. V med-
narodnih krogih jih cenijo zelo visoko.
Pravijo, da je vredna vsaka 150.000.—
frankov. Za tak majhen papirček je to
res lepa vsota denarja. Mauricij je an-
gleški otok vzhodno od Madagaskar-
ja v Afriki. Te znamke so bile izdane
leta 1847 in nosijo sliko kraljice Vikto-

rije. Vsled nekega nesporazuma so do-
bile prve znamke napis »Post office«
(pošta, poštni urad) namesto »Post
paid« (poštnina plačana). Napaka je bi-
la kmalu odkrita in druge znamke s
pravim napisom takoj natisnane. Toda
del prvih znamk je bil že v prometu in
te so takoj dosegle zelo visoko ceno. Na
sliki je to pomoto prav razločno videti.

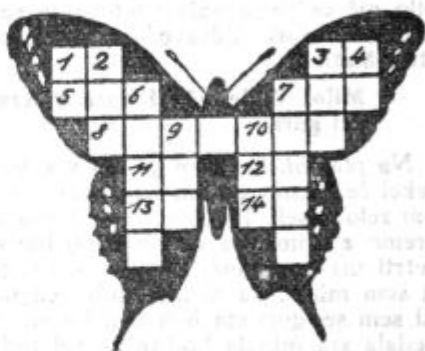
Na drugi sliki vidimo najdražjo znam-
ko sveta: znamka iz britske Guiane iz
leta 1856, ki je vredna danes gotovo več
ko 300.000.— frankov. Je pa to tudi
edina znamka, ki se je še ohranila na
svetu.

Na tretji in četrti sliki vidimo dva
vzorca takozvanih poštarških znamk.
Tiskane so v Ameriki in so bile tam v
prometu okrog leta 1846. Te znamke so
bile jako enostavno napravljene. Soj ni-

so nič drugega kakor odtis preproste
štampljke. Na znamki (4) vidimo njeno
vrednost celo z roko napisano. Kijub te
mu imajo te znamke danes tako visoko
ceno, da bi s tistim denarjem, ki bi ga
dali za eno samo tako znamko, lahko
kupili 50 manjših avtomobilov.

Sleherni zbiralec znamk hrepeni po
takih dragocenostih in na skrivnem upa
da mu bo sreča vendarle nekega dne po-
tisnila vsaj eno v roko.

Križanka »Metulj«

Vodoravno: 1. stremiljenje k napred-
ku; 3. besedica neodločnosti; 5. obla-
činski pripomoček — okras; 7. odrasel
človek; 8. priimek dveh slovenskih pi-
sateljev (1831. — 1887., 1886.); 11.
nikalačnica; 12. globlina v tekoči vodi;
13. kavelj; 14. skrajni v morja sega-
joči del celina.

Navpično: 1. vera v izpolnitev želje;
2. poganjajoča klica; 3. iglavce; 4. otoč
v srednjem Jadranu; 6. del narodnega
predstavništva; 7. južno drevo; 9. raz-
dobje; 10. določena prometna pot.

Rešitev križanke »Lastovičje gnezdo«

Vodoravno: 1. Mr; 3. gosilj; 6. stegi;
7. tok; 8. Euro; 9. rž.

Navpično: 1. mleko; 2. rž; 4.
Ostero; 5. storž.

Rešitev zlogovnice

nagon — uspeh